

INTERNATIONAL CONGRESS ON
POLITICAL, ECONOMIC AND SOCIAL
STUDIES

ABSTRACTS BOOK

Uluslararası

Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Kongresi

Bildiri Özetleri Kitabı

9-11 November, 2017 Ankara-TURKEY

ISBN: 978-605-67821-4-5

Congress homepage: www.icpess.org

PESA homepage: www.pesa.org.tr

Psiko-Sosyal Açıdan “Çalışma” ve Esneğin Rutinleşmesi

Arş. Gör. Osman Akgül

İstanbul Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

Arş. Gör. Abdullah Önal

Kırklareli Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

ÖZET

Fordist Üretim biçiminin sonucu olarak ortaya çıkan standart çalışma ve beraberinde getirdiği vasıfsızlaşma, süreç içerisinde yerini değişen koşullara bağlı olarak tümüyle merkezinde “değişimin” olduğu bir sisteme bıraktı. Bu değişim kişilerin iş yaşamında önceki durumlarından farklı olarak “esnek” çalışma gerekliliğini üretti. Değişen makro-ekonomik koşullar, uluslararası ticaret kapasitesi ve biçimi neredeyse bu çalışma biçimini ve onun dönüştürdüğü hayatı zorunlu kılmaktaydı. Böyle bir durum doğal olarak iş yaşamında bulunanları doğrudan iş koşulları boyutuyla etkilediği gibi sosyal olanın varlık koşulları gereği diğer birçok boyutuyla da etkileyip toplumla kurduğu değer anlayışını da tahrip etmiştir.

Yeni çalışma biçimi sadakatsiz, güvensiz bir form olarak öne çıkmaktadır Özel olarak iş yaşamı için bu durumun incelenmesi “emek” faktörünün tüm tarihsel akış içerisinde en temel üretim aktörü olmasından kaynaklanmaktadır. Bu noktada emeğin toplumsal konumunda yaşadığı değer eksenli bir yıpranma dalga etkisiyle toplumun tüm tabakalarını etkileyecektir. Örnek olarak; emeğin iş örgütlenmesine bağlı olarak yaşadığı güvensizlik, iş yaşamında bir “verimsizliği” getirdiği gibi iş yaşamı dışındaki ilişkilerde de psiko-sosyal açıdan bir sorun olarak var olacaktır. Dolayısıyla yeni döneminin rutine dönüşen esnekleşme, iş yaşamında statik bir değer yıpranması durumunu ürettiği gibi bu sorunu yine standart bir biçim olarak toplumun her tabakasında bir yıpranmayı tekrar tekrar üretmektedir. İş yaşamında esneğin rutinleşmesi, iş ve iş dışı yaşamdaki yozlaşmayı da statikleştirmektedir.

Çalışmamızda çalışma hayatının içinden geçmekte olduğu dönüşüme, dönüştürdüğü iş ve işçi kavramlarına değinilecektir. Çalışanların, hem iş yaşamında “emeğini arz eden kişiler”olarak hem de iş yaşamı dışında varlığını “baba, anne, kardeş, komşu vd.” şeklinde sürdüren kişiler olarak ilişki biçimlerinin “esneğin rutinleşmesinden” nasıl etkilendiği üzerinde durulacaktır. Bunlara bağlı olarak çalışanların işe ve işyerine olan bağlılığı üzerinde ki etkileri de incelenecektir.

© 2017 PESA Tüm hakları saklıdır. Anahtar Kelimeler: *Esnekleşme, Flexibility, Labor, Çalışma Hayatı, Sosyal Psikoloji*